

N°. 26.

Birmdeenā 29. Juni (11. Juli)

1870.

Maksa par gabdu 1 rubl.

R a h d i t a j s.

Celšsemmes sinnaš. No Rihgas: pahr truhsumu pee Latw. flob-
loščanas, — Iggauņu floblas buhščana, — Widssemes landags,
— Krusensterns peeminnaš sħime, — grahm. wirskafsti pa kreewisti
roštami. No Pehterburgas: prezju-iskrahdiščana, — nodohšč. no
semmes gabbaleem, — jaunas flintes, — prinziš no Wirtembergas
pahrnahziš zc. No Maštawas: gehda maksu isħohlišč. No Ddessaš:
pirma bohniwilla no Suez-kan. Taganrogu zc. par jaunu guberniju
zefšohr.

Ahrsemmes sinnaš. No Pruhšču semmes: floblas tizz. mahz. grib-
bohšt atmešt. No Berlinaš: pabr nelaita Waldelli. No Parišes:
pahre turrenes kappeem. No Rohmas: Pehter-Pahwila deena. No
Spahnijas: wehrošib. atmeščana. No Japanes: Budha tizz. noželta.

Zittas jaunas sinnaš. No Rihgas: gimn. grunts-akmens uslauftis,
— Latw. beedr. darb., — ugguns-grehls. No Balmeeras: Lutt.
flohlm. bohriņu lahde. No Keepajas: pahr laitu zc. No Maštawas:
ugguns-grehla fħahde.

Jaunalahs sinnaš.

Par Iggauņu floblas buhščanu. Wehl muhsu tantā dasħi netik-
kumi atrohdahs. Raħds wahrds par firgu-sagščanu. Swingulis un
semneels. Raħdas apjautaiščanas! Pilniga latwišla roklas-grahmata
preelšč fħohdereem. Taggadejas meitu raišes. No Latweešču kurl-
meħmo floblas. Atbildes.

Keeliktumā. Par naidu un mantu. Staħšis is lahdaš wezjas
grahmataš. Pruhšču wesselibas usdferščana. Staħštinsħ.

Celšsemmes sinnaš.

No Rihgas, 24. Juni. Iħpasħi sħinnis lai-
kōš, kur gaišmas starrini arri Latweešcheem fahšt at-
spihdeht, tee jo stipri dohdahs us mahzitu buhščanu.
Dasħam labbam Latweešču jaunektam jaw wairs
nepeeteel ar semmalahm floblahm, winsħ zihnahs
wai lihds pat studentu jeb augstfloblahm (Universitāten).
Bet wehl aisweenu tā jaw irr — tā irr dasħadi
eemešli zekā, kas sħahduš mahzibas lahriģus jau-
nektus wehl weenumehr no tam aislawe un atturr
atpalkat. To sħinnis beidsamās deenās effam daudš-
lahrt eewehrojusħi. Latweešcheem truhšt eespeħsħa-

nas, truhšt naudaš, truhšt arri kreetnas stipendijas
(palihdsibas lahdes). Gan effam dširdejusħi, ka
muhsu Latwijā effohšt kaħda Ulmana, wai arri
Meikena stipendija, bet — deemschehl — gandriħš
neweens Latweešču jauneklis, kas par kreetnu Lat-
w e e t i wehlejees studeereht, lihds sħim wehl naw
pee winnu palihdsibahm warrejis peetikt. Tomehr,
lai gan Latweešču beedriba jaw pahri Latweešču
studenteem taggad zil ne zil palihdsibas pasneeguse,
mums atleek wehl weenumehr ta wehleschanahs, laut
jo driħši ween muhsu widdū isħeltohs iħpasħa kreetna
stipendija preelšč studeeredameem Latweešču jau-
nekteem!

No Rihgas. Meħs doħmajahm un flawejahm
Iggauņu lehnigu buhščanu un jautru prahtu us
mahzibu, un to kundsištu peepalihdsibu pee tam; bet
taggad dabujam zaur to Iggauņu awišt „Cesti po-
stimees“ pawiffam zittu ko dširdeht; ka ne wišs, kas
spihd, irr selts, — un ka farkanam abhoķam dasħu
reiš niķni tahripi ferdē. Tas rakstis tai minnetā Igg-
gauņu awiše, ko laffitaji Mahjas weefa 204 lappa
puffē atraddiħš pahrtullotu, irr lohti eewehrojams
un Latweešħi warrbuht pa dakķai arri sawu floblas
buhščanu tur atraddiħš apraštitu.

— Birmdeenā tai 15. Juni sħe fahķahs tas jau
fennak pasinnohts Widssemes landags. General-
superdents Kristiani I. sħinni deenā Zehķaba basnižā
turreja spreddiķi par teem wahrdeem Dahw. dš. 85,
5—12.: „Atwedd muħš atpalkat — at Deewš,
muhsu pestiščana, un lai tawa dušmiba pahre mums
mittejahs!“ — „Gribbi tu tad muħšģigi prett mums
dušmotees? Un tawu bahrdšibu prett beħrnu beħr-

neem turreht!" — „Negribbi tu tad muhs atkal atspirdsinah, ka tawi laudis eelsch tewis warr preezatees!" — „Lai schehlastiba un peetizziba fastohpahs, taifniba un meers fastuhpstahs!" Kad wiffas waidfigas darrifchanas bij gallâ westas, tad landagu schinni neddetâ atkal beidsa.

— „Ribgas deenas-sinnotajâ" lassam, ka augstajs Kungs un Keisers effoht laipnigi atwehlejis, pa wiffu Kreewu semmi naudu salassibt un par to weenu peeminanu zelt tam pirmajam Kreewu pasaules-apbraujejam, nelaitkam admiratam J. F. Krusenstern f.

— Kreewu-semmes pastes-waldifchanas taggad stipri peesalka, ka us tahdahm grahmatahm, kas us Kreewu semmi tahkal eelschâ subtamâs, adresses pa kreewiski effoht jaralkta wirsû; jo newarroht to pagehreht, ka pastes-deenesti stahwedami lungi bes Kreewu wallodas arri wehl ar kahdu zittu wallodu lai nopuhlejotees — un pastes-waldifchanas ne-apnemmo-tees atbildeht par tahm grahmatahm, kas bes free-wiskahm adreffehm eijoht pasuschana.

No Pehterburgas. Gefahkumâ Pehterburgas leelo daschadigu prezzu israhdischanu laudis daudj masak apmelleja, nelâ tas taggad noteek. Tas laitam tadeht nahzees, ka tad bij pahrliezigi leela ee-eeschanas nauda jamalka, nelâ taggad. Jo taggad, lamehr schihs israhdischanas apmekletajeem par ee-eeschanu daudj masak jamalka, to tē pa pilnam roh-dahs. Tâpat arri no tahkahm ahrsemmehm laudis schē beeft ween fahl fanahkt. Râ „birschas awises" sinno, tad lihds 14. Juni to israhdischanu pawiffam tahdi 107,690 zilweli effoht apmellejuschi.

— Pagahjuschâ mehnesi ta leeta walsts-padohmâ effoht jaw apspreefta, us kahdu wihsi to lihdschinnigu galwas-naudu warretu pawiffam nihzinah, un tai weetâ eezelt nodohschanas no muischahm un semmes-gabbaleem. Râ daudfina, tad tahdas nodohschanas isnahlschoht us ik weenu puhra-weetu 1 kap. f.

— No Merz mehnescha 1869 lihds Merz mehnescham 1870 effoht preefsch Kreewu armijas 364,192 jaun'mohdes addatiau-slintes fataifitas. Pee isprohweschanas effoht atrafst, ka tahs beesgan berrigas. Isprohwetaji effoht us labbu laimi kahdas 100 slintes nehmuschi un tad ar katru schahwuschchi lihds 200 reises, bet rets schahweens palizzis ne-isgahjis.

— Tai 7. Juni pullsten 5 wakkarâ irr Sawa Keiserista Augstiba prinzis no Wirtembergas no ahrsemmes Pehterburgâ pahrnahjis. — Wehl no schejenes ta sinna nahf, ka no walstsmantas preefsch Bessarabijas semmes un meera-teefnescheem schinni gaddâ tahdi 118,000 rubt. paleenas effoht nowehleti.

No Maskawas. Schē irr nupat trihs gohdamalkas no 1000, 600 un 400 rubt. isfohlitas tahdeem sfunstneekem, kas tohs wifslabbakus aprakstus jeb plahnus preefsch weenas schejenes Kreewu bas-

nizas pehz agrafejas bizantinifkas wihses buhs fastahdinajuschchi un tohs lihds 2. Merz 1871 gabb. Maskawas musejuma direktora fungam eesubtijuschchi.

No Odeffas, tai 17. Juni. Schinni deenâ tē ta pirma bohwillu partija no Riht-Indijas zaur Suez-kanali effoht atnahlufe.

No Taganrogas. Tai 10. Juni Taganrogas apgabbalu buhschoht par ihpafchu guberniju zelt un buhschoht pee tahs wehl ihpafchi peenemt tahs pilsehtas Rostow pee Don uppes, Machitschewan, Afow un wiffu Rostowas aprinki. Schi gubernija tad buhschoht ta wiffumasaka Kreewu-semmē.

Ahrsemmes sinnas.

No Pruhfchu semmes. Scheitan taggad par to stipri ween fahl dohmah un spreeft, us kahdu wihsi fohlâs tizzibas mahzibu warretu pawiffam at-mest; jo effoht stipri eewehrohts — itt ihpafchi beidsamôs laifôs — ka zaur to fohlâs buhschana eijoht gan drihsal atpalkat, ne lâ us preefschu; zaur tizzibahm fazektotees tiklai nemeeri un schelkschanahs kauschu starpâ, kas tad wehlahôs laifôs wiffas labbas faderribas faites schkirroht un pohstoht. Tizzibas mahziba effoht tâpat arri wiffadahm augstakahm sin-natnibahm pretti, — ta daschu reis to atmettoht, to zilweks azzim redsoht un rohkahm taustohht atsihstoht par taifnibu un ta jo mahzitu un saprattigu wihru dohmas un spreedumus nizzinajoht un pasuddinajoht. Dohmajam lâ to, kas lihds schim par derrigu un labbu atsihts, arri us preefschu nelahda pasaules gudriba nespehs gahst!

No Berlines. Tau fennat effam par kahdahm weetahm jaukâ Wahzsemme preezigas sinnas par to lassijuschchi, kur laudis jeb kahda masaka tauta fawu tautibu gaujschi aisstahw, us fawahm paschahm kah-jahm luhko stipriatees un fawus tautus labdarritajus kreetni atsihtst un zeeni. Tahds preeks mums schoreis arri par jauko Baijeru semmi ko pawehstibt. Baijeru semmē nefenn kahds tautas wihrs, Waldeck's wahrdâ, mirris — kas pee Baijereescheem wehl aisweenu leelâ zeenâ pastahw. Schinnis deenâs kahdi diwi arri flaweni Baijeru semmites preefschneekt par nelaika Waldecki fawâ starpâ tâ farafstijuschees — un ko wiffas Ciropas awises tâpat arri isdaudfina-juschas: „Augsti zeenijams lungs un draugs! Ta nelaika Waldecka familija un wiffi wianna ustizzigi draugi un beedri wisseem teem no firds pateizahs, kas lihds arri dallibu pee tahm behdahm un raisehm nehmuschi, ko muhsu mihta tehwsemmite zaur Waldecka nahwi iszeetufe. To smarshigo lohshber-krohni, ko Suh's schim gohda wihram dahwinajuschchi, effam kluffâ gohda-bihjaschana us wianna kappu noliffuschchi. Schē pee wianna dshstra un kluffa kappina fawas farstas pateizibas affaras par jaunu effam islehu-schi; bet effam zaur to arri jaunu pamuddinaschana un jaunu spehlu smebluschchi, tahkal zihnitees, zihni-

tees jo stipri us preelſchu par ſawas tehſemmites brihwibu un weenibu un t. pr."

No Pariſes. Lai gan jaw pagahjuſchâ gaddâ ſchejenes pilſſehtas waldischana bij eewehrojufe, zil nelahdſigi Pariſſes kappi teel turreti un bija pawehleſchanu dewuſe, tohs pahrlabboht, tad tomehr lihds ſchim ſchinni leetâ wehl nefas naw notizzis. Lihki tohp tuhlfſtoſcheem eelſchpuſſ pilſſehtas paglabbati. Mongmatres kappu apgabbalâ ittin ſtipris mehris izzehlees. Kad tai 1865. gaddâ koleeris par Franziyu ploſſijahs, tad Pariſſes pilſſehtâ mitra lahdi 6000 zilweki, no ſcheem lahbus 1800 Mongmatres apgabbalâ ween ſkaiſija. Taggad atkal tur jaw lahbus 5 mehneſchus no weetas niſnas balkas nejedſigi ploſſjahs.

No Mohmas. Behtera un Pahwila deena tai 29. Juni nu jaw arri reiſ pee durwim un pahweſts to tâ gaidijis, lâ lahds putnis ſarra gallâ wehl us lahdu ſaulites atſpihdumu; jo ſchinni deenâ wiſſſch gribb ſewi par nemaldigu zilweku konzihlê iſſluddinaht un tahdâ wiſſe ar warru par warrenu ſwehtneeku palift. Bet — deemſchehl — tahdam winna warras ſalnam gan no wiſſahm puſſehm buhs deesgan ſpehziyu knahbataju, — un zaur to winna nemaldibai ſawâ laiſa gan raibi deesgan klahſees! Par to wehlaſ dſirdeſim.

No Spahnijas. Kortefu ſapulze irr ſcheitan noſpreedufe, to aplamu wehrdſigu buhſchanu, kur ta lihds ſchim wehl lahds nowaddôs paſtahwejuſe, taggad pawiffam iſnihzinaht; turpretti ta wezza inſwiſſija (mohziſchana pee tirdiſchanas) teel atkal atpaſſat pagehreta.

No Japanes. No ſchejenes rakſta awiſes, la Japanes leiſers effoht Budha tizzibas mahzibu nozehlis, un la tas ſlawenajs Budha deewelka tehls — lahds leels un ſkaiſis dailes darbs — par wezzu miſſinu tiſſchoht pahrdohſts.

Bittas jounas ſinnas.

No Mihgas. Pee Mihgas Kreewu Lomonofowgimnaſijas grunts-liſſchanas, tiſſa, lâ tas arweenu mehds notikt, weena ſwinnu-kaſtite ar wiſſadeem rakſteem un daſchadahm ſcha laiſa naudahm, pawiffam lahbas 30 mahrz. ſmagga, fundamentê eemuhreta. Taggad ſchahs gimnaſijas buhwetajs, lohpmannis J. Kriwoſchejew, irr polizejai ſinnamu darrizis, la eelſch pagraba tai weetâ, kur ſchi kaſtite bijuſe eemuhreta, muhrs effoht uſlauſts, kaſtite iſnemta, un ta weeta atkal aiſmuhreta zeeti. Schi leeta irr taggad iſmelleſchana.

— Us daudſkahrtigu wehleſchanohs Latweeſchu beedribas runnas-wihri atlitta to laiſu preelſch tahs labbakahs ſlattu-ſpehles eefuhtſchanas no 1. August us 1. Oktober. — Jahna-deenâ, 24. Juni beedriba ſwinneja ſawu pirmo puſſku-balli ar muſiku, dſeedaſchanu un danzofchanu. Bij jauki!

No Mihgas, tai 17. Juni H. E. Lyra kunga wihna-pagrabâ izzehlahs ugguns-grehls, kas arri tuhlt pa daſſai ar uhdeni, pa daſſai arriſan ar wihnu dſehſts. Undeles ſellis tizzis ſtipri eewainohſts. Skahde par lahdeem 1000 rubl. peedohta.

No Walmeeras. Tai 1863 gaddâ tê Walmeeras kreisê tiſſa Luttera-ſkohlmeiſteru bahrinu-lahde dibbinata. Schinnis ſeptindôs gaddôs, t. i. no 1863 lihds 1870, ta irr mantojuſe lahbus 10 beedrus un kapitalu no lahdeem 1000 rubkeem f. 1869 gadam iſeiſoht un 1870tam nahoht weenai ſkohlmeiſtera atraiſnei jaw pirma palihdſiba no lahdes paſneegta. Lai weizahs ir us preelſchu ſchi labdarriga eetaiſſchana.

No Leepajas puſſes, 20. Juni. Schi gadda pawaffaris bija atkal ſawads. No eefahuma Aprili bija ſilts; bet Mai mehneſis gandrihs zauri dſeſtris, ſalnohts un leetains, jehſchu allaſchin wakkara wehſſch puhta. Pat waffaras ſwehtdôs bija tihri ruddena laiſs. Pirmâ ſwehtku deenâ lija un aukſts wehſſch puhta, la bes kaſchoka nelur eet. — Tilkai 5. Juni atkal us pahri deenahm ſilts gaiſs pee 25 gradhehm atmettahs; bet arri ilgi nepaſtahweja. — Redſchs, wai nu, kad ſaule atgreesufees — karſtumu neatweddihs. Kaut til leetu arri lihds atweſtohs! Jo leetus nu atkal buhtu waijadſigs! — Rudſi us muhſu puſſi gandrihs wiſſur kohſchi ſtahw, garri ſteebros un labbi dabbuja noſeedeht. — Waffareja lihds ſcho brihdi arri kohſchi aug; ja leetus netruhſts, warreſim preezatees. Wiſſwairal ſeena un ahboltina ſchogadd buhs baggatiba par daſchu gaddu. — Sahle kupla, leela un beefa. Ahboltinſch tâpat. — Par kweeſcheem arri warram preezatees; ja lihds gallam tâ iſdohſees, tad — buhs Deewa ſwehtiba! — Dahrsdôs augtu-kohki brangi ſeedeja. Raſs buhs augki! Tilkai dauds ſchehlojahs, la ſmalki augtu-kohki wiſſwairahl agreji kirſchi, warrbuht zaur niſno ſeemas ſallu maitati, iſnihlufchi. — Pee Leepajas dſelſes zekka darbs brangi eet us preelſchu. No Leepajas jau labbu gabbalu irr ſleedes liktas un leel arweenu pa gabaleem us preelſchu, lai warretu ſawus materijalus paſchi peeweeſtees. — Tilkai pee Paſlaktes muſſſchahs, pee Wahrtajas uppes palalna rakſchanas, kur negantiga zeeta ſemme effoht, dauds darba pagehrejohſt. — Kurſemneeku darba ſtrahdneekus pee dſelſes-zeekka ſtrahdaſchanas, deht kreetnas uſweſchanahs un mundrybas, flawejoht.

E. F. S.

No Maſkawas. Mums ſchoreiſ „Maſkawas awiſe“ paſtahta par leelu brandwihna ſlahdi, kas tai 6. Juni pulſten 11¹/₄ preelſch puſſdeenas Maſkawâ notikluſe. Us lahdu maſu ſallu Maſkawas uppe, lahda brandwihna pagrabâ leels ugguns iſſpruzzis. Schis ugguns izzehlees zaur lahdu muzineeku, kam weena ſpirtus muzza bijuſe ja-iſlahpa un kas tadeht wehjlukturi ar kaſſtu ſtilku bij lihds panehmis. Kad zaur lahdu muzzas ſchkirbinu ſpirts

isfittahs abrà, tad tas tuhliit pee tuweja ugguna aisbedfinajahs un azzumirkli wiffu muzzu aisgrabba. Muzza pahrsprahga puschu, un nelaimigajs muzzi-neels ar to degdamu spirtu tà tiffa apleets un zaur to eewainohts, fa tas nesinn wai wairs paliks pee dsihwibas. Dribfi ween wiffas 800 muzzas Popow lunga nobakkà aisdeggahs un tahdà wihse leels apgabbals isfattiajahs là tibra ugguns-juhra. Taf til dauds ugguns-dsehsejeem wehl laimejahs, turpat netahku zittas 1000 spirtus muzzas no tahdas breefmas isglahbt. Leels kauschu pulks bij sapulzejees, kas schahdu brandwihna flahdi lohiti noscheloja.

Jannatahs sinas.

No Parihses, 2. Juli (20. Juni). Pehz ilga laika schinni nakti schè atkal leetus wairak stundas no weetas libja.

No Utehes, 2. Juli (20. Juni). Us schejenes Santorinas fallu irr leela semmes-tribzeschana notiktuse, kas pilssehtu druppàs ispohstija. Wehl tahda zitta fallina schè juhà nogrimmuse.

Par Jggaunu floblas buhschannu.

Jaw lahdi 50 gaddi buhs pagabuschi, kamehr Jggauni par brihwu tautu teel nosaukta un nu waijadsetu dohmaht, fa tee pa scho laiku sawas gar-rigas tumfibas saites, kurràs tee wehl preefsch brihw-laischanas fnauda, pamasitinam buhtu nobrauzijusch. Bet tas tà wis naw notizzis. Schinni leetà irr libds schim pawiffam mas us preefschu gahjis, un ar taisnibu meh warretu fazzibt, fa ar to beidsamà laikà gan daschàs buhschannàs abtrak atpakkat gahjis. Tas to daschi mahziti Jggauni ar leeleem publineem preefsch sawas ralsineezibas usfelschanas strahdaju-schi, irr wiswairak tihri weltigs darbs ween bijis; jo tee effoht tikkuschu kaweti no wiffahm puffedm, kaut lahdas sinnaschanas un isflaidroschanas sawai tautai dahraht, un wehl taggad nemas ne-effoht tahdi kawelki tappuschu pahrwaretu. Mums gan jaw irr lahdas 700 kauschu floblas, bet kas tahs gan irr par floblahm? Kad lahdas 50 floblas no tahm atrehinajam, tad nemas nesinnam, wai to pahrafu atleekumu arri wehl par floblahm warram nosaukt. Pehz maschines wihses kahdu drusku palassibt, katkifmas mahzibas-gabbalus no galwas pamahzitees, drusku ar bibeles-stahsteem un garrigu dseedaschannu palawetees, — tas irr wis, kas tur teel mahzihst. Tiffai mas ween irr tahdu floblu, fur behrnus mahza ralsiht un rehlinah. Paraugi tiffai wehl bes tam pehz semmes-apraktischanas un pasaules-stahsteem pawarizatees, tad peeluhko, fa tu neteezi par usmuffinataju ispausts un isflawehts. To it weens sinn, lam laimejees, muhsu floblas-buhschannu dauds mas tuwaki mahzitees pasibt; tas to sinn, fa schè Willandes apgabbalà tal dauds mas labbalas floblas un kreetnaki floblmeisteri atrohdam; — ja nu wehl apskattam to stundas-rahbitaju, kas tahm floblahm irr peeschkirts, fo tur tad gan atroh-

dam? To atrohdam diwàs schkurràs noballitu, fur bes dseedaschannas wehl 29 stundas it neddetas preefsch tizzibas-mahzibas un 20 stundas preefsch lassischanas stahw ussichmetas, kas tiffai is katkifma un jaunàs derribas teel preefschà nemts. Rahds laiks tè nu wehl atleef preefsch zitteem mahzibas gabbaleem? Kur floblmeisteram tè lai nu wehl atleef laika un spehla preefsch galwas un tabfeles-rehkinaschanas, preefsch riktigas un preefsch jaukas ralsischanas, preefsch dabbas-mahzibas, semmes-apraktischanas un zittahm tahdahm waijadsetahm sinnaschannahm, bes kurrahm zilweks tiffai prasts rihstis paleef; fo tas gudrafajs few par labbu un pehz sawas patifschanas grohsa un pohsta? — Bet fo gan floblmeisteri paschi par scho leetu sakka? Wehl us pehdigahs floblmeisteru sapulzes diwi zeema-floblmeisteri to isfazzija, zil nepilnigs wiinu stundas-rahbitajs esfoht un fa tee ar taisnibu warroht pagehreht, fa it neddetas diwi stundas preefsch semmes-apraktischanas un weena stunda preefsch pasaules-stahsteem buhtu leetà leekama; bet wiinu padohmi nekahdu mahjas weetu ne-atradda — laikam tohs noturreja par usmuffinatajeem! — Tatschu daschàs weetas floblmeisteri wismasak til dauds panahluschi, fa lassischana is kahdas „floblas-lassamas-grahmatas“ teel mahzita, zittur schi leeta ne til taht naw weikusehs. — Sefchas deenas jastrahda — tà Deewa bauflis mahza — un septità deenà warr atpubstees. Schis bauflis derr arri preefsch garrigeem darbeem. Tomehr muhsu floblās tiffai us to iseet, fa floblmeisteri un behrni sefchas deenas duff' un fwinne, un septità deenà strahda. Wai ta nau pahrgrohsita buhschana? Tahdà wihse tizziba un deew'wahrdi muhsu tautai neteel wis peemihligi, bet prettigi darriti: Kas par dauds — tas par dauds — un ilgali to til kluffi un meerigi newarram usfattiht! Jo kas kahdam irr pretti, to winsch arri nezeenih, bet buhs weenumehr gattaws, no ta atswabbinatees . . . . Un kas tad beidsiht isnah! no tahdas flit-tas un pahrgrohsitas floblas buhschannas? Us to jamelle atbilde Jggaunu aiseeschannà. Sphaschi tur bij ta brehlschana jo stipraka, fur „mahzitee“ („kir-jamehed“) strahda, kas zaur sawahm pahtaru, deew-galdu un zittadahm tahdahm grahmatahm flaweni tappuschu un fur tee „swehtajee“ („piuha rahmast, brahtu-draudses lohjelki“) leelà pulkà dsihwo. Schihst leetas paschas meh nemas nenizzinajam, bet meh nizzinajam to prastu un flitku usweschanohs; meh nizzinajam to, fa nemas tà neteel dsihwohts, là tahdeem zilwekem, kas Deewa jauku semmi eenemm, peeklahjahs dsihwoht, — bet turpretti tà usweddahs, itt là tee ar pufs-meefu jau buhtu debbesis, un fa zitta labbaka un derrigaka darba nebuhtu, là tiffai pasauli par ne-issakkamu un breefsmigu behdu un pohsta-eeleiju lammaht. La seewa, kas sawus luppatòs eetihstus behrninus raggawinàs us Kaukasiju gribbeja aiskwillt, buhs teescham itt labbi sinnaufe,

kas ta par tabdu Kanaana semmi irr, un zil tabtu Gesehmanes dahrs no Jerusalemes stahw; bet Klausijju winna dohmaja tuhlt ais Narwas effam un turp jaw pehz pahri deenahm nonahft.

Peesih mefchana: Dohmajam, kamehr Yggauuni paschi wairat sawwaktiba (Selbständigkeit) nepeenemfees, kamehr tee paschi us sawu rohku sawu zettu us lablahfchanohs ne-usfahs, kamehr tee schinni leeta wehl weenumehr us zitteem ta us pehrmindereem zerreh's un gaidih's, — kamehr tee ne muhscham sawu fahrotu ihstu mehrki nesa'sneeg's. Latweeschchi to jau gan atsinuschchi, ta sunnam zits neweens asti nezels, ja tas pats to nedarrihs; tee sinn, ta teem neweens pilnigas sawwaktibas nedohs un newarreh's doht, ja tee paschi pehz tahs nesneegfees un nezihnisees; tapehz arri dohmajam, ta winni sawam mehrkam dauds ahtraki eet pretti. To lai minneta Yggauunu awise „Gesti postimees“ leef labbi weh'ra!

Wehl muhsu tautâ daschi netikkumi atrohdahs.

Ja tauta mihle brihwibu,
 Tad atmett wezju tumfibu!

Brihwibas augti, paldeews Deewam, Latweeschchi starpâ gaddu pehz gadda wairojahs un muhsu tauta eet ar ahtreem sohleem us preefchchu. Jaw no muhsu tautas irr zehluschees wihri, kas augstu ffohlu zaur gabjuschi un taggad jaw augstôs ammatôs stahw, laut gan daschi bismanni (gaifmas eenaidneeli) agral teifuschchi, ta Latweeschchi effoht un paleekoht dumja tauta, to nefahda brihwiba nebs ffohla warroht par mahzitu tautu padarriht. Newarram gan arr leelites, ta muhsu tauta wiffur un wiffâs leetâs ta usweddahs, ta ihsti brihwai un apgaifmotai tautai peeflahjohs. Atrohdahs daschas walstes, neween Malleneeschôs, bet arri zittâs puffes Widsemme, kurrâs wehl nesfahdribai un wezzeem netikkumeem preefchrohka, par to tautas draugeem un gaifmas mihleetajeem janopuhfchahs. Gsmu daschas Widsemmes puffes apmellejis un par kauschu dsihwi few daschas sinna's fahrahjis. Warru leezinah, ta krohna un tabdâs walstës, fur grunts-kungi paschi nedfihwo, netikkumi un nefahrtiba wairat atrohdahs, un turpretti tabdâs walstës, fur muifchu grunts-kungi paschi dsihwo, kaudis fapratigaki un dsihwo spohschati, laut winneem gan leelakas malfafchanas, ta krohna walstës; jo gruntskungi sawus laudis pamahza, winnu netikkumus norahj un tohs us fahrtibu flubbina. — Schè peeminneschu ihsumâ diwas walstes netikkumus.

Weenâ walstë, ta man daschi gohdigi un tizzami wihri stabstijuschchi, neturroht mescha-sagfchanu par fahdsibu. Paschi walstes preefchneeli arri tâpat dohmajoh, tadeht tee luhfojoh apfuhfsetu meschajagli us wiffadu wihfi no strahpes atfwabbinah. Turpat pee peeminnetas walstes rohbeschahm effoht ohtras walstes faimneekam fazirsta malla stahwejuse. Reis', tad faimneeks ar wiffeem wihreem us Ribgu aibbrauzis, pamannijuse faimneeze, ta winnas malla

no peeminnetas walstes laudim wesmôs teel krauta un pahr rohbeschu westa. Winna steigufes pee peeminnetas walstes wezzaka un luhgufe to, lai eetoht malkas-saglus apfihlah. Bet wezzakajs wilzis fahbafus no fahjabm un fahzis pastalas melleht; un fazzijis, ta ar fahbakeem newarroht eet, tadeht, ta tee fahjas berschoht; un sawejees schâ un tâ, kamehr malkas-sagti ar wesumeem probjam bijuschchi. Tad beidsoh't isflaidrojis faimneezei, ta tohs newarroht wairs panahft.

Kaut gan taggad puifchu apfahrtwasafchanahs jaw arweenu pamafam fahf isnihft, tad tomehr pasihstu weenu walsti labdâ flawenâ Widsemmes draudse, fur schi wasafchanahs wehl beesi noteef. Tur puifchi fahrahjahs walfarôs pullôs; sinna's katram saws atmins feschâ un ihpaschs preefch ta istaifits farrains paegles welkamajs — dascham arr plinte, wai pistole rohka, un tâ nu ar teem wasajahs pamahjabm apfahrt. Ja tur labdu zittu, kas pee winnu pulka nepeederr, atrohd, tad jau nepahreet, kamehr to naw affinainu fapehruschchi. Zaur tabdu burlazibu peeminnetas walstes puifchi daudsreis brugguteesu apgrubtinajuschchi. Bet kam tad nu gan to wainu lai leef, ta tanni walstë tabda buhschana nemitejahs? Kam gan zittam, ta walstes faimneekeem un preefchneekeem? Gsmu pats dsirdejis, ta daschs faimneeks sawu puifi wehl usleeli, ta tas leelafajs fittejs bijis. Gsmu ar redsejis, ta weens no peeminnetas walstes preefchneekeem turgu palihdsjea puifcheem plehstees. Gsmu daschu faimneeku praffijis, tapehz ustauj saweem puifcheem nati wasatees. Atbildeja mannim, ta nedrihstoh't aistleegt, jo zittadi puifchi darroht fleppen labdu stahdi; effoht preefchgaddeem zaur tihschu ugguns-peelichschanu diwas mahjas nodedjinatas. Tad ta bahbas no faimneekeem! — Winni puifcheem tabdu aplamibu teescham warretu aistleegt, tad winni to ihsti gridbetu. Katri's faimneeks warretu saweem puifcheem peefazzih, lai bes sinna's ne tad no mahjas ne-iseet. Un ja puifchi to neklausitu, tad tohs warretu fuhdseht, fur walstes preefchneekeem pehz listumeem briw neklausigus strahpeht. Us tabdu wihfi manâ dsintenes draudse G. . . . .s walstë darra, un tur nakt-wasafchanahs puifcheem ihfâ laitâ par sweschu leetu palituse.

Wehledamees lai netikkumi muhsu starpâ fuhd, usfauzu muhsu tautai:

At Latwju tauta, pamohnees,

No meega knafchi pazellees;

Saw tumfiba irr sudduse, —

Tu deesgan essi gullej'fe!

Saw migla paleef plahnaka,

Un gaifma allasch leelata!

Reds, faule ahtri augstak nahf

Un weenad' fpoichaf' spihdeht fahf!

At tauta, tauta pazellees!

Pee darba mudri pasteidjees!

Steids panahft to, kas aiskawehts,

Wett dekki noht, kas ajjis feds!

Jo Dew nu fmeijahs brijwib's-waigs,
Gefahlahs ihstajs seedu-laits!
Pareisi kohpi, kas Dew irr dohts!
Ead allasch wairosees Laws gohds!

M. R. pp.

Kahds wahrds par sirgu-sagfchanu.

Jaw fennal M. w. tilku stabstijis par sirgu-sagfchanahm, kas muhsu puffe beesi jo beesi gaddijahs. Ta ir taggad, 1ma Mai m. d., kahdam Trikatteescham no Kahrdabas tirus nahtoht nosagga sirgu, kas kahbus 50 rubl. f. bij wehrtiba un fo saglis warrbuht atkal pahrdewa, ka sawu ihpafchumu. Beesi ween dsird schur un tur sirgus nosohgoht. Lai nu schai neubufchanai tal dauds mas warretu zetta stahtees, tad — man leekahs — gauscham derrigi buhtu, ja to eewestu, ka lai ir katris, kas sirgu pahrdohd, no sawas walsts-waldifchanas sihmi isnemtu, no ka pirzejs warretu pahrliezinatees, ka winsch nepehrk wis sagtu sirgu, ka tas dauds reis jaw notizzis, bet pahrdeweja ihpafchumu. — Man leekahs schi buht ta weeniga leeta, zaur fo sirgu-sagfchanu warretu ap-turreht jeb rittigaki falkoht, gluschi isnihzinaht, ja til wiffu draudsu walsts-wezzaki, Widsemme un Kursemmé, sawa starpá aprunnatohs un schim padohmam peekristu. Jo, kursch gan eetu sagt, ja ne-warretu atkal pahrdohd?! Kursch gan pirttu mantu, ja sinnatu, ka ta irr jagta? Preefsch sawas istifschanas un wajadfibas, — zit sinnu, — sirgu wehl neweens naw sadstis. Bet, kamehr starp sirga- un jebra-pahrdohfchanu starpiba nekahda naw, tikmehr sirgu-sagti well sawu lohmu jo leelu. Tadeht wiffus gohdajamus walsts-wezzalus, Widsemme un Kursemmé, no sawas puffes usdrohschinajohs luhgt, scho leetu gaumé list un ar saweem palihgeem, — zitteem walsts-waldifchanas lohzelteem, — apdohmaht un pahrspreest, wai daschlahrt schi leeta ne-buhtu wiffas mallas un weetás eeweddama un eeril-tejama. Man schkeet, ka to gluschi lehti warretu isdarriht, ja til ween gribbetu, jo tas flaitlis, zit no katras walsts weená gaddá sirgu pahrdohd, naw wis wiffai leels. Un kursch jaw dohmatu, tanni un tanni turgá sirgu pahrdohd, tas jaw arri warretu, pahra neddetas preefsch tam, no sawas walsts-waldifchanas ar sihmi apgahdatees. Beidsiht wiffus tautas-draugus, kam schi leeta ruh, luhdsu sawas dohmas, muhsu mihta tautas-lappá „Mahj. weefi“ schahs leetas labbad isteift! Pahrbaudat! Ja kas derrigs un labs, to paturrat! Fr. Mbrg.

Swingulis un semneeks.

Semneeks. Mihtajs Swingulih, kurrá semmé gan atrohdaht tas awots, fur tapat seltu, ka pee mums uhdeni warroht smelt? Ja es til to weetu un semmi sinnatu, ne stundu nekawetohs; tuhli sprausstohs turpu, un to selta-uhdeni ar wirlohpem peesmeltohs; ne man tad preeku un lihgsimibas, ne arri

flaugu truhftu, tad wairs nebuhtu til gruhti jastrahda un fweedri jatezzina.

Swingulis. Semneezin, mihtajs, tahdu selta awotu Deews katram zilwekam dahwinajis, tillabb keiseram ka wiffu-semmalam nabbadfinam. Jo zilweks raddihts preefsch darba un katram schis darbs us sawadu wihs jastrahda un japublejahs, zittam schá, zittam tá; zittam ar galwu, zittam ar mutti, zittam ar rohlahm, zittam ar kahjahm; katram pehz sawa ammata un kahrtas, bet wisseem ar prahtu un fapraschenu.

Semneeks. Ah, mihtajs Swingulih, sinnu gan, fo Tu dohma! Bet no kahda awota tas lai smelt, kas negribb strahdaht?

Swingulis. Tas lai smelt no duhnu-awota, fur driht ar stilbeem un sahbaeem eemuht ta ka gruhti lauka tift. Smeltees tur warr kahrumu-sehrgas, firds-nemeeru, taunu apsinnafchanu, flimmibas un t. j. pr.

Semneeks. Ja tas ta irr, tad til jafpeeschahs pee selta-awota flah.

Swingulis. Teescham ta irr, draugs! Darboschanaht, meefas-kustinafchana un prahta zillafchana us wiffadu derrigu wihs, sahriba, tihrs gais, meefas schkihstiba, un firds, kas spehzigá kahrumu warrá pretti karroht un to uswahreht, irr un allasch paliks tas selta awots, is kurra warr smelt lihgsmu, preezigu un meerigu dsihwofchanu, selta laimi un selta weffelibu.

Semneeks. Labbi — mihtajs Swingulih! Bet wai teescham arri katris is schahda selta awota dabba smelt?

Swingulis. Kadeht né, lai smelt katris kam pascham ween luste. Par diweem mehnescheem ihpafchi tahdu awotu sohlahs no jauna pee mums atwehrt. Lai Deews palihds!

Semneeks. Nu tad til jamannahs pee smel-fchanas! B.

Kahdas apjantafchanas!

1) Wai warr flimmu, weenas deenas wezzu teffu nokaut un to galku swescham preefsch ehfchanas pahrdohd?

2) Wai drihst tad us balli dsedaht, kad dsedafchana apsohlita?

3) Wai tas kahdam nowaddam par labbumu, kad tee no ta pascha iswehleti waldneeki sawa starpá fuhdsibas wedd?

4) Wai tas zilweks fo tauna pelnijis, kas pee pagasta waldineeku wehlefchanas ar saweem beedreem jeb zehlejeem naw weená prahta?

5) Wai semneekem irr brijw, drohschibas deht, schaujamus rihkus mahjas turreht?

6) Wai warr kahdu wibrifchki peespeest tahdu seewu nemt, kas tam nepatih?

7) Kursch ir wairak wainigs, wai tas, kas zaur lohgu bes mahjas eedfihwotaju flahbuhfchanas istaba

eelauschahs, jeb tas, kas us to paschu fakka: „Tu effi zaur lobgu mannâ istabâ eelauses?”

8) Wai teem no pagasta iswehleteem walbineeteem wairak saws jeb pagasta labbums jamekle?

9) Wai warr triju seemu laikâ behrnus trijâs wallobâs ismahziht?

10) Wai tas irr sohdam, kas taisnibu pasaulê meklebams, wiffadi tohti zihnâhs un stihwejahs?

Neprafcha.

Pilniga latwiska rohkas-grahmata preeksch skrohderem.

Wairak skrohderi norunnajufchees sawâ starpâ, weenu grahmatu 20 daktâs preeksch winnu ammata skunstes isflaidroschanahm isdoht, kas malka 4 rubl. f. Schi grahmatu beigschees isnahkt schinni gaddâ un tai buhs atrohdamas schahdas mahzibas: 1) tã jamehro un jagreesch preeksch taisni auguscha; 2) tã preeksch tahda, kas us preekschu leezees; 3) preeksch tahda, kas atpakkat leezees; 4) kas muggurâ us preekschu leezees un johstas weetâ atpakkat; 5) kam suprans augums; 6) kas greifi audsis; 7) kam augstas kruhtis; 8) kas refns ap wehderu; 9) kas teews ap wehderu; 10) kam ihfs rumpis; 11) kam garfchs rumpis; 12) kam stahwi plezzi; 13) kam flihi plezzi; 14) kas wairak plakkains; 15) kas wairak appatsch; 16) kam schauras kruhtis un muggara platta; 17) kam plattas kruhtis un schaura muggura; 18) kas refns guhschu kaulds; 19) as teews ap guhschahm; 20) kam kuhums muggaras widbû.

— Schinni grahmatâ tiks arridian stahstihst pahr tahm daschadahm mohdehm preeksch wiffadeem drehbju gabbaleem, tã: wihreescheem, seewischkahm, behrneem, karra-wihru un zittu gohda-tahrto mundeereem lihds ar tahdeem 1000 figureem, bildehm, greefumeem un daschadahm zittahm pamahzifchanahm pee isstrahdashanas. Septinas daktas lihds ar sawahm biltschu tahselem jau isnahkufchas. Apstelleht warr Nihgâ, Behterb. Ahr-Nihgâ, Dîrnawu-celâ N 50, pee
J. Dahlmann.

Taggadejas meitu raifes.

Tu brihnum, zit tee jaunekki
Pahrleeku taggad bailigi!
Tee wehlejahs gan mihletees,
Bet kaunahs bildeht, prezzetees.

Un kad tahds butschohkt dohmajahs,
Tad ilgi stohmahs, pahrliekahs
Itt tã us Nihgu buht' jabrauz
Un leetas lihdsi janemm dauds.

Un kad nu reis apdohmajees
Un mums ap faklu apkehrees,
Tad nesinna, kur azzis leet
Un tã lai luhpas lohpa teek.

Un kad nu duhschu fanehmis
Tit weenu reisi skuhpstijis,
Tad prohjam skreen, tã sakittis,
Kas funna sohbeem isbehdjis.

Zits paleet tã tã pasuddis,
Kã zirris alkã eekrittis,
Ne-atminn wairs to sohlijis,
Kur pirmreis mihleht eefahjis.

Neds', mahstn', tahdi mulkisch
Irr teescham muhsu puiffsch;
Kaut frds teem degg no mihlibas,
Tad tomehr mas tee prezzjahs!

Anna Sirdsmihlite.

No Latweeschu kurlmehmo skohlas.

Kã agrati biju sohlijees, tã taggad mihkeem Mahjas weefa lassitajeem darru sinnedu, kas lihds schim preeksch schihskohlas mannâs rohkas tizzis.

No Beswaines dseedafchanas fwehtteem nauda ar intrefsehm	155 rub.	—	kap.
" Nihgas pilsksehtas schkinfkohts	100	"	—
" hofrahta Dibril kunga salassihst	70	"	5
zaur Behterburgas Swehtdeenâs lappu salassihst	31	"	—
no Ruhjenes draudses	100	"	—
" Jaun-Beebalgas	71	"	80
" Burtneef	60	"	63
" Mattihschu	50	"	—
" Belgawas pilsksehtas Latweeschu	42	"	—
" Abdaschu draudses	30	"	—
" Trikates	30	"	—
" Wezz-Beebalgas	27	"	50
" Lasdohnes	25	"	—
" Diftu	25	"	—
" Raunas	23	"	50
" Beswaines	21	"	5
" Straupas	20	"	—
" Lubahnes	20	"	—
" Walkas	18	"	—
" Ahraischu	16	"	—
" Kalzenawas	15	"	—
" Behfu pilsksehtas Wahzu draudses	13	"	—
" Luggaschu	12	"	—
" Keepupes	11	"	40
" Dehrbenes	11	"	—
" Wezz-Salazzes	10	"	—
" Jaunpils	10	"	—
" Behrsaunes	10	"	—
" Ummurgas	7	"	50
" Nihgas Mahrtin	7	"	—
" Mahlpils	7	"	—
" Laudohnes	6	"	65
" Tehrpatas Wahzu Zahna	5	"	—
" Itfchilles draudses	4	"	75
" Suntaschu	4	"	—
" Rubbenes	3	"	—

Rohpâ 1072 rub. 83 kap.

Mahjas weefa apghadataji jaw diwreis mihligi isteikufchi, ka arri dahwanas preeksch schahs skohlas fanemfchoht, wai nepatiks arri lassitajeem arri sawas dahwaninas turp aisknes? Sirnigi par to pateiktohs. Bet ta kunga schehlastiba lai paschkir muhsu rohku darbu! Mostrecht.

Atbildes.

Fr. M—n. Zuhfu atbildes-rakstu Dblschkeram pa-ihstinafim un tad likfim nahklofchâ nummuri nodrikkeht.

J. B—f. Zuhfu beidsamo attaisnoschanas rakstu N—y lungam pefschistim, no la Zuhst tad laikam to waijadstigo atbildi dabbufat.

M. A—n. Sinnas un aprakstus, tã par skohlu-, basnizu- un teefasnammu eefwehtifchanahm ruhmes deht ne if reis „M. w.“ warram usnemt, un ir tad tillai tahbus aprakstus bruhfejiam, kas ne par dauds garrigi sarakstitti, tapehz tã „Mahjas weefis“ naw nekahda basnizas lappa. Tomehr Zuhfu rakstu pa-ihstinafim un „Mahj. w.“ ruhmi eerahdistim.

Lihds 26. Juni pee Nihgas atnahkufchi 1080 fuggi
un aiskghjutchi 826 fuggi.

No zensures atwehlehts.

Nihgâ, 26. Juni 1871.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

Sluddinafchanas.

Par sinu teem, kas Mahjas weesi us nah-kamu pufsgaddu gribb apstelleht Mahjas weesis bes peelikuma ar posti subtamš malfahš 70 kap., ar peelikumu 1 rub. 10 kap. — Tē pat Rihgā, bes subtiščanas: Mahjas weesis bes peelikuma 50 kap., ar peelikuma 90 kap.

Apğahdataji.

Kad tee Štuirjenes pilsmuiščas walšs šaimneeki Jahn Sallar un Jahn Kruhmin zaur laizigu nahwi irr mirušči, un winnu mantibas us olžijoni tilka pahroohtas, tad teel wišfi winnu parrada nehmeji un deweji eelšč triš mehnešču laika usaižinati pee augičā minetas walšs teefas peeteitees, tas irr no 11. Juni lihš 11. September f. g., jo wehloki wais neweens netiš peenemš, bč ar parradu slehpejem pež liltumeem tiks isdarrihts. 1

Mohderneeks, kas sawu animatu proht un lam labbas leezibas-šimes, warr lahda leelā muiščā Widjemmē deenestu usnemt. Peemeldeščanas warr ar wahrdem jeb ar raksteem usdoht Mašlawas Ahr-Rihgā, Jaun-eelā N 13, bohde.

Darru sinnamu, ka pee mannim tillabb' passēs pahrmuiščanas, ka arri pahraaktiščanās deht warr peenahlt un es to darrišču preelšč teem, kas no semmehm pee pilseščas draudsehm, jeb no wecnas walšs pee lahdaš žittas gribb peralstitees.

Darba-deenas jāpreteizahš: no pulstien 8 rihtā lihš pulstien 1 pež pufšdeenas un no pulstien 3 pež pufšdeenas lihš pulstien 8 walkarā leelā Kalleju-eelā, Neudahl mahjā N 8. Sweht-deenas un leelš wehlikōš tillai pufšdeenas laikā pež nobeigtas Deewalpoščanas lihš pulst. 2.

Preelšč Kollegien-Asseſor Swan Hümüller:
Rudolph Hümüller.

Rihgas kreisē, Jaunpilles basnizas draudšē, atrošnāmā Behrsumuiščā teel wišfas pee wallas-šemes peederrigas mahjas, ščinni gaddā us pahrdēščanu listas. Tuwatās šinnas pee turrenes muiščas waldiščanas. 6

Ar wišfu-augštato wehlesčanu tiks šchabdas
leelas lotterijas

isdohtas par labbu tahm sem paščas augštās Keiserenes usraudiščanās buhdamahm argabdaščanam un prohtu, zaur nabbagu argabb. Lura-toriuma: 1) tai Alesandera-Marias-školai (750 winnesti us 39,000 rubleem, leelaka winnestē 10,000 rubli), un 2) par labbu tahm Moskawā eestaištahm Basšmann-Resort un Eweres-šezjonehm (295 winnesti us 18,000 rubli, leelaka winnestē 500 rubli), ka arri bēisohi 3) ta XXVIII leela lotterija preelšč Moskawas behrnu-pa-weh-roma mahjas (900 winnesti us 34,000 rubli, leelaka winnestē 10,000 rubli).

No šchahm lotterijahm bišetes warr dabuht Rihgā pee

brahteem Frenbusch,

winnu bohde, Šchluhnu-eelā, nodohščanu-nammā.

Mannā bohde, pee krohna Reijas muiščas trahtera, pahrdobdu wišfadaš šleiu drehbes, Pehterburgas launni 7—8 oblehts par weenu rubli, ka arri pehrwes, islaptes, dšels, tabaku, šiles un wišfadaš wajarššas leetas par to lehtako zennu. Trahtera bohde, 10. Juni 1870. 2

J. W. Knapp.

Ar 1. (13.) Juli

eefahlahš

jauna apstelleščana us

„Mašlawas Wahzu awišeħm“

preelšč obtra pufsgadda.

Šchis awišeħ jaw no 9. (21.) Juni

bes eepreelščas zensures teel isdohtas

un malfā wišfā Kreewu walstibā ar peestelleščanu zaur pašt

par gaddu 6 rubl., par pufsgaddu 3 rubl., par 3 mehnešchēm

1 rubl. 50 kap., par mehneši 50 kap.

Apstelleščanas teel peenemtas: Mašlawā, „Mašlawas Wahzu awišeħm“ ešpebijā, Th. Ries l. drilku-nammā; Rihgā pee Dugo Langewiž, Kalku- un Kaleja-eelā us šubra, Ščarlamowa nammā; Felgawā, Zukafa l. grahmatu-bohdē.

Zeenijameem pagasta preelščneekēm, štohtolajeem, ka arri wišfeem kam grahmatas preelšč štohtlahm un grahmatu-krachtuwehm ja-ap-gahda, darru ar šcheem raksteem sinnamu, ka es sawā drukkatawā un grahmatu bohde Rihgā, pee Pehtera basnizas **15 lihš 25 procentes** no grahmatu malfas atlaišču, kad pee mannis grahmatas leelakās partijās nemm un tuhlin aišmalfā. Turklaht pee mannis warr arri

dseefmu-grahmatas

daščadā eeseħjumā dabuht. Pee katras dseefmu grahmatas teel diwas lašfamas Ernst Plates.

Appatšč Bihrin muiščas (Lindenruh) teel us ščo wassaru plawas isrentetas. Ščaidrakas šinnas warr dabuht turpat pee muiščas waldiščanas. 2

Waltenburga muiščā reisneeki warr dabuht šte-gus us wišahm pufsehm, tā ka arri lihš Logge pašt, zaur to nu no Rihgas us Pehrenawu us to wiš-tuwalo žeku zaur Limbašchēm taggad brauft warr.

Rihgas kreisē, Krimmuldas basnij. draudšē, Krimmuldas pilsmuiščas pagastā irr deht gruntineela nomirščanas weena mahja no 25 dahderi 49 gr. leela pahrdohčama. Tuwatās šinnas irr dabujamas pee muiščas waldiščanas. 2

Sawadaš pahrriteščanas deht teel pee Bauf-las leelžeka, Paste N 29, lahda mahja lihš ar štali, wahguši, dahrsinu un tartuppela-semmi is-ihreta, jeb arri pahrdohča.

Pikeers teel mehtešs un dabu tuwatās šinnas pee W. Šcheluchin l., Pflug nammā, pee Kroh-mantneela bulwaru, 3 treppes augščā.

Kaufetas-dšelles kruštus

pa wišfadu tirgu un no wišfada leeluma irr gat-tawi un teel aštři pataišti pee 2

Man un beedra,
Sinder-eelā N 2.

Kamaščas

un

kaloščas

preelšč kungeem un dahmahm no wišfadahm šor-tehm par lehu tirgu pahrdohd

P. J. Welikanow,
Kalku-eelā N 9.

Tee pašštamee un pee mums ilguš gaddus us laukeem drubķejami un par labbu atrasti

škunštiģi fuhdu-mehfli,

Superfosfat (Marle Pačard),
irr dabujami pee

P. van Dyk,
Rihgā, Sinder-eelā N 10.

Wahgu-šmehrs no pirmahš sortes tišpat Belgeešču ka Englan-dee-šču, wišfeem par labbu un derrigu pašštams, teel us to lehtako pahrdohšs mužās no daščada leeluma un kaštēs, ka arri ahdušmehrs, kas ub-beri zauri nelaišč un englische glanzwilke, par kuru labbumu teel galwohts, Kalku-eelā pee

F. Frommhold.

Naudas-maks (Portemonae) ar papihra- un drusku kappara-naudu lihš ar sudraba apšeltahm šabtes-leetahm irr atrastās un warr no ihpaš-čneka šanemtas tiht pee Keiserištās Rihgas po-lijas-walbiščanas.

Šemneeku mahjas pirzejem teel ta šiana dohta, ka Krimuldes un Pehterupes bas. dr., pee Bihrin- un Šilafsch muiščas peederrigas mahjas no daščada dalberu wehrtibas leeluma ar labbeem tihumeem un labbahm plawašm, ka arri ar juhraš šweijofčanu, ne tohlu no Pehterburgas- un Limbašču leelžekteem un to žeku garr juhrmallu us Rihgu, pahrdohdamas irr. Kam pa-tišt, no šchahm mahjahm pirkt, lai jo drišs preteizahš Bihrin muiščā pee ih-paščneela leelungā. 2

A. Th. Thiefs,
wezzaka

Englišču magasihne, Rihgā,

dabuja nuyat atštelletu trescho labdinu rištigašs Ščštraiču islaptes ar un bes šelta bohštadeem, tā ka arri balto englische blekti.

No Pelizejas atwehlehts. Drillehts un dabujams pee bišču- un grahmatu-drilketaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera-basnizas N 1.

Par naidu un mantu.

(Statt. N. 25.)

„Leene, eij' nohst!“ brahlis atbildeja nifnâ balsi.
 „Gita abbas prohjam no turrenes! Bittadi jums feens krittih's us galvu!“ un ar scheem wahrdeem winsch ar leelu steigfchanu fahka feenu iskraut, kamehr puisis sirgus isjuhdsâ. Abbas masahs meitenes luhfojahs tâpat, kâ preeksch kahda brihscha sehns, kluffi un isbihjuschahs jaunaja wihra no dufmahm nosarkuschâ waigâ, bet steidsahs arri pehz winna pawehleschanas darriht, nesinnadamas ka deht winna, tumumâ breefmas fajusdamas. Pa glahschu dur-wihm, kas daudskahrt wiffâs brangakâs ta apgabbala semneeka mahjâs tai feenâ atrohдахs, kas dsihwojamu ruhmi no fainneezibas ruhmehm schkirr — jo Trihsu semneeks dsihwo wiffmihktati ar faweem kustoneem weenâ pajumtâ — leels plezzigs nosfirmojis wihrs ijuhza: scha feja likka saprattibu un labprahligu dabbu noskahrt. Taggad winna azzis raubsijahs it kâ kaunigi us dehlu, kas sawâ darba us dsinnibâ tehwu nelikkahs manniht. Wezzajs eeklep-pojahs un gahja ap wahgeem apkahrt, it kâ winsch feenu, ko winsch jo labbi pasinna, buhtu isprohwesjis, zerredams, ka dehs usnemsehohht wallodu. Bet kad tas tâ wis nenotikka, tad winsch eekleppojahs wehl reis, iswilla pahri salmus is wesuma un fazzija usteikdams: „Brangs feens!“

„Tâ gan irr!“ Detmers atbildeja ihfi.

„Wai ne-effi peekuffis tehws waizaja prohjam.

Dehs atbildeja ihfi: „No ta neta nejuhtu!“

„Nu, feena krauschana nau wis smeekla leeta!“ wezzajs atteiza faerrojees. Jaunajs zilweks neatbildeja it neta, bet zehla pehdejahs dafschas feena us peedarbas augschu, fur dehti walteji bija us balkeem falikti. Kad wahgi us tahdu wihsi bija pawiffam tufchi, tad winsch nu nolehza no wahgeem un gribbeja sirgus atkal eejuhgt.

„Tew taf waijadseja taggad tē palikt!“ tehws fahka runnaht, rohkâs us mugguras salizzis, pa peedarbu staigadams. „Mums taggad deefgan kauschu pee darba, un tu jaw effi schodeen no pullfsten trim pee darba.“ Zilweks warr arri few par dauds uskrautees.“

Detmers isgrubda tiffai nesaprohtamu flannu, kas gan us zittu ko sihmejahs, nekâ us to, ka winsch tehwa usaizinaschanai pallausfsehohht. Kluffu zeefdams Detmers atkal aijjuhdsâ sirgus, ko pa to starpu kalps ar maifi bija ehbinajis. Kad wahgi bija lehnâm aishraufuschi, tad abbas masahs meitenes nahza no sahka dahrsa, mahjai lihdsâs, laukâ un nefa preezadameees frohni, ko winnas weenas paschas, bes kahda zitta palihga nopinnuschas un ko winnas par leelu brihnuma darba usluhfoja.

„Raug', teht, frohnis!“ wezzaka fazzija preeka pilna frohni us augschu pazeldama.

„Preeksch ka tad?“ wezzajs semneeks waizaja dohmâs nogrimmis, kas behrnus agraf nebija mannijs, nekâ tee winnam preekschâ bija nostahjuschees.

„Preeksch masa brakla!“ Leene tschuststeja, kâ kahdu noslehpmumu buhtu teikuse. „Bet tew newaizaga neweenam to teikt, ka meh's to pinnuschy.“ Wezzajs glaudija mihlinadams behrnu gaischahs galwas, panehma tad abbus pee rohkâs un gahja tad ar winneem dsihwojamâ istabâ peekohdinadams, lai effohht meerigi, ka mahti un maso brahli netraujejohht,

Wehlâ walfkarâ, kad faule sen jaw bija nogahjuse, Detmers pahrnahze mahjâs. Winnam bija pa prah-tam, ka winsch tehwu neatradda preekschâ — winsch arri newaizaga, wai tehws laukâ isgahjis, wai pee flimneezees. Steigfchus, kluffu zeefdams winsch noturreja walfkarinas, ko winnam deenestneeze bija dsihwojamâ istabâ eeneffuse, un dewahs, bes ka ar kahdu ko runnatu, us sawu lambari gulleht. Wiffahm dohmahm un juschanahm par spihiti, kas winnâ greefahs, winnam nebija ilgi us meegu jagaida; jo gruhtee darbi, ar furreem winsch par deenu nopuhlejees, atazijnaja meegu drihsal nekâ winsch bija zerrejis.

Bet kas gan bija ihfa nafts aismirschana, kad to ar tahm mohzidamahm dohmahm falihdsinaja kas winnu no rihta fagaidija. Aismirschana subda ar deenas gaismu — winsch atkal us reisi peepeschi atsinna, ka ta winna grunts nebija, us kurras winsch stahweja, ka ta wiss, wiss, ko winsch par sawu ihpafschumu turrejis, taggad sihdamajam peederreja. Un ja arri tehws wiffahm wezzahm eerafschahm par spihiti winnam, sawam wezzakam dehlam mahju gribbetu atdoht — Detmers sinnaja jo labbi, ka ihpafschneekam likkumu deht nebija brihw, ar sawu grunti un semmi darriht, kâ gribb. Ja zitteem behrneem par labbu jaunako ween par weenigo mantineeku negribbeja atstahht, tad zitta zetta nebija, nekâ mahju pahrdohht, un naidu mantiineeku starpâ isdalliht. Bet ihpafschums kas jaw diw'fimt gaddus wezzai Trihsu familijai peederrejis, fweeschâs rohkâs? Tahs bija dohmas, ko newarreja dohmaht! — Ehrmigi, ka til taggad jaunekam ta gribbeschana raddahs, scho leetu, kas winnu tâ spaidija, ar sawu faderretu bruhiti pahrrunnaht. Winna bruhite bija kahdas pahru werstes attahlu no Detmera tehwa mahjahm. Pfaujas laika, kad dauds darba bija, faredsejahs til ko nedekâ kahdu reisi, bet fwehtdeenas Detmers nosihwoja pa leelakai daffai pee faweem bruhites wezzakeem. Winsch pahrdohmaja pee fewis apgehrbdamees, wai winsch schodeen newarretu kahdu stundu laika dabuht, lai warreiu walfkarâ, kad darbi pabeigti, sawu bruhiti apmekleht. Tatschu schodeen bija dauds ko darriht! „Kad nu newarr buht, winsch fewi apmeerinajahs no lambara isnahkdams un puischus eeraudsidams, kas sirgus juhdsâ, „tad rihtu arri fwehtdeena; nabbaga tehwi gribb arri schodeen jaw agri pee darba eet, lai rihtu

warretu arri reis brihwâ buht." Kamehr faine lehti ap peena putru stahjabs, tamehr jaunajs zilweks gabja kambari, kur preeksch winna kaffeja stahweja us galda. Sahnkambari wiss bija fluks, tif pa reisehm dsirdeja schuhpuli schuhpajoh, fo laikam aukle darrija, kad behrns gribbeja nemeerigs palikt.

Istabâ leelajs seenas pulkstens tschihksteja, un kanarijas putninsch sawâ buhri trinna sawu snahbi gar sawa zeetuma drahtehm. Pee seenas Detmera mahtes bilde karrajahs. — Detmeram bija ap firdi, it kâ winsch wissu to pirmo reisi eeraudsitu, it kâ wiss tas taggad wehrtibâ pee-augtu, kad jaw no listena bija nolikt, ka winnam kahdu reisi — kas warreja fazzicht, wai par ilgu wai ihju laiku — bija saws speekis janemm rohka un ja-eet. Alchi winsch pabeidsa sawu brohfastu un dewahs laufâ, kur winsch mahjas meitai fazzija, lai ta winnam pufsdeenu, ka wisseem zitteem, us ptawu subtoht, jo preeksch wakkara winsch mahjâs nenahschoh.

Weens no puifcheem lifka darba rikus, dakschas, un grabbeltus us aijuhgtem ohres wahgeem; algadschi, kalpi un meitas kahpa wahgôs, kad Detmers un wezzakajs puifis, katrs sawu sirgu grohschus bija fanehmusch, un nu brauja lustigôs rikschôs laufâ pee grubta deenas darba.

Mittrajs rihta wehsums un smalka migla bija pehz wakkareja karstuma patihkams. Schur un tur faule gan jaw speedahs miglai zauri; migla sahka kusteht, wehisch dsinna winnu kohpâ, kamehr winna lehnem no semmes sahka zeltees.

"Migla zekahs augscham!" wezzakajs puifis fazzija, ar sinnatneeka azzihm us miglu raudsidamees: "Gefsch diwi deenahm buhs mums lectus."

Detmers, kas tã tiffa usrunnahts, kad winni ptawâ pee seena bija nobraukusch, un sirgus aptur-rejuschi, pakkannija galwu un sahka tãpat uszichtig strahdaht kâ wakkar. Tee zitti darrija pehz winna preekschshimes; wiss sinna, ka winni fainneeku no leelas stahdes warr issfargah un ka tad winneem preezigi ptauschanas swehtki netruhks, kas wissas freetnâs mahjâs tiffa swinneti.

Uf pufi preekschpufsdeenai masu laizinu atstajahs no darba, kad sehns ar warren leelu krubsi un wesselu neffeenu sweestumaisi atnahza. Uzsumirli wissi bija us seenu nomettuschees. Arri Detmers fajutta labpatifchanu, ka winsch bija issaljis un isslahpis. Bet tad arri bija winnam ihfajs atpubfchanahs laiks par garru; zittu ptahpafchanu uu tehrfeschenu winsch newarreja panest un winsch dsinna tohs atkal pee darba, kaut winnam gan daschs kauns wahrds bija jadsird.

Pufsdeenâ bija ilgaks laiks jadohd preeksch atpubfchanahs; laudis atgublahs pehz ehschanas. Bet nu kehrah wehl naigali pee darba, tã ka winni ar faules no-eeschawu tiffa gattawi. Detmers wedda pehdigo wesumu seena us mahju. Augschâ us peedarbas augschu wezzakajs puifis stahweja seenu fanemdams.

Bet kad winsch seenu ar warru gribbeja samiht, tad isschihrah wallejee dehki un winsch nokritta us galwu kahdas pahr desmit pehdas. Dikti eebrehtdamees meitas skrehja us wissahm puffedm. Detmers, bahls kâ libkis palizis, nolehza no wesuma, bet isskiftajis seens bija kritteena warru masinajis. Dullu un trihzedamu puifi pazehla no semmes. Jaw dohmaja, ka puifis bes nekahdas kaites, bet tas fazzija kahdu brihtianu pehz ta it meerigi us sawu labbo rohku rahdidams, kas bes spehka winnam lihdsâs karrajahs: "Gahdajat tif dofteri! ta irr falausta!"

Dhtrs puifis fazzija: "Tew par to wehl Deewam japateizahs, ka tas tã isdeweess! Es pateeffi jaw dohmaju, ka pee mums kristibas un behres weenâ deenâ buhs!"

Detmers nogreesahs ar fawilltahm usazzihm. Tas winnam firdi kneeba, ka jaunpeedsimmuschajs tiffa peeminnehts. Turklah winsch fleppeni par sawu tehwu errojahs, ka tas nebija dehtus lizis peenagloht; tas taf nebuhtu dauds maksajis.

Dhtru rihtu bija wisapfabrt ihsts swehtdeenâs meers juhtams kahdu tif ihsteni us semmehm warr manniht. Wissi lauka rikti bija kahrtigi pee mallas likti, pagalms noslauzichts, ka neweens mehslinsch mannam; pat dahrsa zekki bija wehl wehlu wakkarâ wai no rihta agri glihti nokastti. Durwu preekschâ un us jumta gohsjahs faule wistas un duhjas jo meerigi, tadeht ka tahs schodeen netiffa no zilwekem trauzetas.

Ottena mahjâs bija arri schodeen wiss tãpat, kâ wissas zittas pa labbo un kreiso rohku, un kas swehtdeenâs meeru baudija, tas gan newarreja mat-tiht, ka nemeera gars jaw us schihks mahjas fleegfna stahweja wai bija arri jaw par fleegfni pahri nahjis.

Peedarbâ us blukki kahds puifis sehdeja un pinna pahtagas spizzi zaur sohbeem swispedams. Leelajs suns, kas pa nakti mahju apwakteja, gulleja galwu us isssteepajahm preekschfahjahm uslizzis un us durwihm raudsidamees, it kâ winsch cenahzejus buhtu gribbejis ismekleht. No peedarbas dibbena tiffa pahtagas pinnejs usrunnahts: "Anton, fo laiks darra?" — Tas bija mahjas wezzakajs puifis, kas par wissu, kas notiffa gribbeja sinnu dabbuht. Usrunnahts isnehma pihpi is sohbeem, paskattijahs masu brihtianu pa wahrteem laufâ, bes ka patz no sehdehta pazeltohs, un atteiza: "Leetus schodeen nebuhs, tas redsams!"

"Tu warri sirgeem wezzohs eejuhgus ussift, zittabi paliks pee jaunajem jaunudraba blekkischi no mitruma tumfschi."

"Wai wezzajs gribb schodeen basnizâ?" Antons waizaja.

Dhtrs atbildeja, ka ta gan effoh.

Pehz masa brihscha flimmais pazehlahs sawâ gultâ. "Anton, nemm taf labbat jaunohs eejuhgus;

man tas netiht, ja mehs zitteem pakkatâ paleekam. Mehs jaw warram blekkifichus pehjak freetni nopuzzeht."

Anton's paklannija galwu.

"Tu tal gan braufsi?" wezzajs puiſis praſſija prohjam. Bet eekam Anton's warreja atbildeht, ſaimneeks pats eenahza peedarbâ.

Na, Dihtrik, kâ klahjahs?" ſaimneeks uſrunnaja puiſi. Puiſis atbildeja, ka winſch wairs nekahdas ſahpes nejuhthoht, kamehr dohters winnam rohku faſchjis.

"Anton, tu warri ſirgus no gannibas weſt un eejuhgt. Detmers gribb braukt, tew wajaga pehz lohpeem ſtattiht, tapehz, ka ohtram puiſcham uſ dſir-
nawahm jabrauz."

(Uſ preeſchu wehl.)

Stahſis iſ kahdas wezzas grahamatas.

I.

Preeſch ilgeem laiteem dſihwoja Augſch=Elſaffi grahſs Verbos; tas bija iſflawehts ſawas nemehrojamas baggatibas deht, bet wehl wairaf deht ſawas laipnigas dabbas. Kad winnu kahds ſemneezinſch ſweizinja, tad winſch par to wiſ nepateizahs kâ kungs, bet kâ draugs, un kad winnam kahda nab-baga atraitne pehz wihra mirſchanas labbako gohwi par „mirrona teeſu“ nowedda, tad winſch gan ſcho noſchehlojamu teeſu peenehma, lai liſkums tittu iſdarrihts, bet ſchinkoja atraitnitei turprettim ohtru deenu diwas gohwiſ. Tapehz winna pawalſtneeki winnu no ſirds miſhoja un dehweja winnam to pawahrdu „labbajs kungs.“

Nahburgu fungeem winſch bija tohti nepatiſtams; winni winnu ſauza par ſemneeku grahſi un ſazzija, winſch ar laudihm par labbu apeetoht un padarroht ſemneekus tiſ pahrgalwigus, ka winni to jaw pee ſaweem laudihm mannoht.

Tatſchu Gerbots par to maj behdaja ſinnadams, ka winſch teek to mantu deht apſklaufs, ko winſch lahdes un kaſtes glabbaja, un to mantu deht apſmeets, kaſ winnam ſirdi. Winnam ſtahweja prahtâ, ka winſch neezigs zilweks un ka winnam reiſ jamirſtoht, un bihjahs, ka winna dehls nebuſchoht tahds pats „labbajs kungs,“ bet tahds „ſchehligajs kungs,“ kahdi tee zitti. Par to winſch gribbeja jaw pee laika gahdabt. Winſch redſeja, ka zitti leelkungi pa leelakai dalkai tiſ tadeht tahdi lepni, kâ winni dohma, ſemneeks effoht pawiffam no zittahm meefahm un affinihm nekâ leelkungi, un tee nahſchoht ſawâ reiſâ ar ſawu nemirſtamas dwehſeles druſku tiſkai ſemneeku debbeſis. Augſtee gan tâ nedohmatu, kad winni paſchi reiſ ſemmafo ahbâ buhtu bijuſchi. Tâ Gerbots dohmaja un liſka tapehz ſawu weenigo dehlu Hugo jaw no paſcha maſuma knappi un praſti tur-reht, it kâ tas algahſcha, bet ne grahſa dehls buhtu bijis. Un kad Hugo iſchetr' gaddus bija wezs un wianna mahte jaw mirruſe, tad wezzajs ſubtija winnu

uſ Strahsburgu kahda zimdu ſchuweja mahjâ. Tas notikka gluſchi ſleppeni, un grahſa draugi un laudis dohmaja, bahris teekoht Behmijas kehina pilli uſaudſehts, kur Gerbotam raddi bija. Bet Hugo paſcham tiſka teiſts, winſch effoht zimdu ſchuweja raddu behrns. Grahſs apwakteja no tahlenes ruhpiſi ſawu behrnu, no kurra winnam jo gruhti bija nahzees ſchkirtees; winſch apmekleja ſchad un tad par ſweſchu kohymanni iſdohdamees Hugos audſetaju wezzakus un preezajahs, ka ſehns brangi auga peetizzigi maſajâ paſaulê, kur winſch dſihwoja. Tatſchu ſehnam nahza daſchu reiſi kâ ſapnôs prahtâ, it kâ winſch buhtu preeſchlaikôs leelâ pilli ſeltmirdſedamâs iſtabâs ſpehlejees un tiſzis nehſahſs un miſlinahſs no wihrifſcheem un ſcewiſchlahm, kaſ il deenas dauds ſkaiſtati bijuſchi gehrbuſchees nekâ zimdu ſchuwejs ar ſawu ſcewu ſeemas- un waſſaras-ſwehtkôs. Tatſchu bekkera Anzihts, Hugos draugs, ſtahſtija, winnam daſchu reiſi kâ ſapnôs nahkoht preeſchâ, it kâ winſch buhtu ſennal kahdu reiſi ſem palmu kohkeem paſtaigajees, un tas tal ſawâ dſihwes laikâ ne trihs werſtes aiſ ſawa tehwa puſku dahſa nebija bijis laukâ, tâpat Hugo arri warreja no tahs brih-num ſkaiſtahs pillis ſapnoht, ko winſch ar ſawahm meeſigahm azzihm teeſcham nebija redſejis, kâ tahs palmas.

Grahſs Gerbots nodehmaja ſawu dehlu winna deminpadsmitâ dſimſchanas deenâ pee ſewis nemt, lai tas arri ſawas augſtas kahrtas darbus un gohdu wahzitohs paſiht, kad tas nu bija ſemmas kahrtas preekus un behdas iſbaudijees. Bet tas tiſka wehl kahdu laiku uſbihdihts.

II.

Ap ſcho laiku notikkahs, ka Gerbota kaunee kaimini gribbedami keiſera neſpehziſu un ſajuktu walſtibâ ſew par labbu iſkohyt ſleppeni beſ ne kahdas eenaida peeteiſchanas grahſa Gerbota walſti eelaufahs, lai tâ ſemneekus zaur laupifchanu un dedſinaſchanu pamahzitu, ka ſem „labba kunga“ waldiſchanas tahdus paſchus preekus warr bauidiht, kahdus ſem „ſchehliga.“

Gerbots nemattija it ne ka no draudedamahm breeſmahm un bija beſ ne kahdahm behdahm rohbeſchu meſchâ uſ jakti, zaur kurru wianna prettineeku barri wianna walſti eelaufahs.

Wakkars bija jaw peenahzis un meſcha beejumâ mettahs jaw krehſla; grahſs bija meſcha ſwehreem pakkatâ dſihdamees no ſaweem pawaddoneem noſchli-rees un dohmaja jaw uſ mahjahm ſteigtees. Tad negants negaiſs ſazehlahs; baltpelleki padebbeschi kahpa kâ alminu kalni no rihta puſſes augſcham, un drihs jaw dſirdeja pa ſtarpam pehrkona ſpebreenus un kruffas krahſchjanu tuwat un tuwat nahkoht; kohki lohzijahs un waideja ſem webtras war-ras, ſarri krittâ riſbedami ſemmê, wezzee ſatruppejuſchee ohſoli krittâ gar ſemmi, un ſibbeni ſchah-

wahs kà greefigi sohbinì mescha tumfiba us weenu un us ohtru puffi. Ibrahdijahs, it kà pastara deena buhtu klacht, un wiffi swehri behdza trihzedami un drebbedami sawàs allàs, kur gan gehgeris ar swehreem warretu lohpa stahweht, bes ka weens ohtru aistiftu; til breefmigi negais trakkoja.

Grabs Gerbots melleja patwehruumu klinfchu starpà, kas kà warrena pils mescha widdu stahweja. Nu winsch dširdeja masu sunniti eereiotees un seewischkas balfi, kas to apluffinaja. Sauna, slaika un leela meita no auguma isnahza no klints plihfuma laukà un waizaja isbrihojusees, kas tur nahloht?

„Gehgeris, kas no kruffas patwehruma melle,“ grabhs atbildeja. — Pee scheem wahrdeem sibbins appihdeja winna gihmi, un meita sarahwahs isbihjusees, it kà winna buhtu spohku eeraudsijuse. Tatschu winna apkehrabs drihs, fatwehra grabhs rohku fazzija, lai winsch zeeschoht kuffu, un wilka winnu klinfchu pakrehsti atpakkat.

Tad winna rahdija us ohtru puffi, kur grabhs sibbina leesmas karra eerohtschus eeraudsija mirdsoht un fimts wihrus pa klints plihfahm. Winsch tohs labbi pasinna un mannija winnu nodohmu; jo ta nebija pirma reise, ka winna faimini kà fakki winna semmè eewillahs, lai pehz sagrahbta laupijuma wehl drihsal laukà ismuktu.

Meita tschufsteja winnam ausi: „Sa mehs taggad juhs kertum, tad mehs sawu mehrki buhtum agraf panahkufchi, pirms pehz ta buhtum ihsti dsinnufchees. Bet es negribbu, ka mehs juhs ferram. Paleezatees un nahkat mau lehnam no pakkatas!“

Pee scheem wahrdeem winna lihda pee klinfchu seenahm peespedusees, weegli, kà sefkis, grabhsam papeekfchu, kas us pirstu galleem, bailigi apfahrt luhkodamees, ar iswilktu sohbinu winnai no pakkatas steidsahs. Un pirms winsch wehl warreja dohmaht, wai tas gudri, us nepasihstamas meitas waddischanu palaištees, winsch bija jau til tahlu no saweem eenaideeekem, ka tee winnu wairs newarreja sawneegt.

Tè grabhs warreja wafteji atpuhstees. Winsch bija isglahbts.

(Us preefchu wehl.)

Prufschu weffelibas usdferfchana.

Kad 1772. gaddà Pohku semme tikka dallita, tad sanahza Kreewu, Prufschu un Ehtreiku semju fuh-titee lohpa, lai norunnatu, kahdà wihse Pohku semme dallama. Trihdrikis Leelajš fuh-tija sawu mihto, zaur smalku sapraschanu un augstahm mahzibahm slaweno markih de Lucchesini; Maria Teresia, Ehtreiku keiserene, grabhi Stadion, un Katarihna II. firsu Dolgoruki.

Appreefchanas bija drihs beigtas, katrs dabbuta sawu daku, un semju un zilweku eemantojumam pa gohdam firsu Dolgoruki dewa pirmajš gohda mal-

Drifflehts un dabbutjams pee bilschu un grabmatu-driffetaja Ernst Plateš, Mihgà, pee Pehtera-bajnižas.

titi; jo jaw toreis bija tahdas swehtku ehfchanas patihkams eeraddums. Kad schampanjers bija eeleets, tad pazehlahs mahjas faimineets un usdsehra schahdu weffelibu:

„Manna leela keiserene lai dšihwo! Es salihdsinaju winnu ar fauli; — kà schi semmi apgaismo, silda, aplaimo, kà manna keiserene wiffu Ciropu un daku no Asijas. Winna lai dšihwo augsti!“

Ar leelgabbaleem tikka fehauts, musikanti speh-leja un no wiffahm puffehm sawza: „Winna lai dšihwo augsti!“

Drihs pehz tam grabhs Stadions pazehlahs sawwai augstai waldineezei pa gohdam:

„Manna leela keiserene lai dšihwo! Es winnu salihdsinaju ar mehnesi; — kà schis tumfcho nakti ar sawu mihtligu gaismu apgaismo, kà winsch daudsfahrt fauli aptumfcho, kà winsch mihtlestibas aistahwetajs, ta arri manna warrena keiserene! winna mett sawus gaischohs starrus nesinnatnibas un mahnu tizzibas nakti, winna farga no garra pahrgalwibas un no pahwarras dedsiigem starreem, winna apfarga mihtodamohs, jo winna irr mihtlestibas atspihdums. Winna lai dšihwo augsti, manna leela un teizama keiserene!“

Musika spehleja, un zitti sawza lihds, kà papreef-schu. Lucchesini bija lihds sawzis un lihds dsehris; tad winsch bija runnahm padewees, sawneegtajeem faldumeem un puttodamam wihnam. Kad leelu laiku par wolti bija gaidijufchi, tad firsu waizaja kehina wehstneeku, wai winsch sawam fungam us weffelibu ne-usdferfchoht? Lucchesini pateizahs par tahdu mihtligu atgahdinaschanu un aishildinajahs, ka winna dohmas ar ko zittu darbojufchahs; tad winsch pazehlahs un fazzija:

„Mans kehinsch lai dšihwo! Mannim irr labbakahs sawigsnes no debbesim nonemtas, ja tas arri nebuhtu, tomehr es sawu fungu tikka ar kahdu semmes leetu warretu salihdsinaht, jo winsch irr pats no semmes. Es winnu salihdsinaju tapehz ar Josua, jo tas fazzija sohbinu rohka turredams: Saule stahw kuffu! un ta stahweja. Par mehnesi winsch nelifahs ne maj nesinnohht. Mans kehinsch, tas ar lohrberehm puschkotajs, lai dšihwo augsti!“

Salka, ka abbeem keiseriskeem wehstnescheem nahzees grubti sawas dusmas sawaldiht. Bet leelajš Trihdrikis smehjees par sawa wehstneeka smalkajeem wahrdeem.

Stahstinsch.

Sihfstulis gribbeja few uhdeni gallu darriht, bet winnam tur nahza prahta, ka sawus swehtdeenas sawahrkus sawehrzejis. Winsch nahza atkal laukà un pakahrahs pee lohka, lai drehbes ischahwetu.

Atbilledams redaktehrs A. Leitan.

No Bensus atwehlehts.

Mihgà, 26. Juni 1870.